

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 7Csp/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516206307
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2020:3516206307.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Júliou Prikrylovou v spore žalobcu: I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX T. XX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO 35792752, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, o určenie neprijateľných zmluvných podmienok zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013, takto

rozhodol:

I. Určuje sa, že Dohoda o zrážkach zo mzdy Dlžníka č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013, ktorú žalobca uzavrel so žalovaným, je neplatná.

II. Určuje sa, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 uzavretá medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je bezúročná a bez poplatkov.

III. Určuje sa, že Rozhodcovská zmluva č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 je neplatná.

IV. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamietá.

V. Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 07.07.2016 domáhal, aby súd určil, že:

§ Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013,

§ Ustanovenie článku 6 - v časti RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) za úver 65,54%, ročná úroková sadzba úveru 70,01%, priemerná RPMN za úver 47,29%, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,01%, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21%,

§ Ustanovenie článku 8, bod 8.1 - Dohoda o poskytovaní služieb - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013,

§ Rozhodcovská zmluva č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013,

sú ako neprijateľné zmluvné podmienky Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 neplatné. A ďalej aby súd určil, že:

§ Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 vzhľadom na to, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a teda neobsahuje všetky náležitosti, ako by mala v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách, tak úver vyplývajúci z tejto Zmluvy o revolvingovom úvere je bez úrokov a poplatkov.

Návrh vo veci samej žalobca odôvodnil tým, že dňa 25.04.2013 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500024343, na základe ktorej mal čerpať úver v zmysle tam uvedených podmienok vo výške 1.500,- EUR. Žalovaný listom zo dňa 29.01.2014 vyzval žalobcovho zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy. Žalobca má za to, že uvedená zmluva o revolvingovom úvere ako spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, vzhľadom na ochranu

spotrebiteľa v spotrebiteľských zmluvách, ktoré svojim obsahom a účelom odporujú zákonu, alebo ho obchádzajú, alebo sa priečia dobrým mravom, a to v podstatných ustanoveniach predmetných zmlúv, ktoré žalobca v návrhu vo veci samej ďalej podrobne rozoberá. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343, žalobca považuje Dohodu o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013, ktorá so žalobcom nebola individuálne dojednaná. Predmetná dohoda mu bola daná spolu so Zmluvou v jednej „kope papierov“, t. j. nemal čas sa s touto dohodou detailne oboznámiť a jej obsah ovplyvniť vlastným prejavom vôle. Úverová zmluva teda predstavuje kompaktný, vopred pripravený celok spolu s predmetnou dohodou o zrážkach zo mzdy. To znamená, že žalobca nemal inú možnosť ako akceptovať predmetnú dohodu ako súčasť úverovej zmluvy. Napriek tomu, že žalobca nemal možnosť ovplyvniť obsah predmetnej dohody, žalovaný do znenia úverovej zmluvy zakomponoval ustanovenie, že žalobca si je vedomý, že takúto dohodu uzatvára a že mal možnosť ju odmietnuť, pričom toto žalobca považuje za alibistické a účelové. Takúto zmluvnú podmienku žalobca nepovažuje za individuálne dojednanú a je podľa jeho názoru neplatná. Z ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať písomnú formu a zároveň musí byť v nej vyjadrený súhlas dlžníka s vykonaním zrážok z jeho mzdy, ako aj rozsah vykonaných zrážok. Dohoda nadobúda účinnosť, až keď pohľadávka veriteľa bude zročná. Žalobca sa domnieva, že dohodou o zrážkach zo mzdy nie je možné zabezpečiť budúcu pohľadávku, pričom je to len neprimeranou požiadavkou veriteľa. Uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy svedčí podľa žalobcu o tom, že tento právny úkon je v rozpore s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, a teda je absolútne neplatný. Za ďalšiu neprijateľnú podmienku Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 žalobca považuje aj ustanovenie článku 8 týkajúce sa Dohody o poskytovaní služieb, ktorú žalobca pokladá za nástroj veriteľa, ako získať od dlžníka bezdôvodné financie navyše, keďže na základe tejto dohody si veriteľ chcel nárokovať poplatky (odplatu) za prípadnú žiadosť o odklad splátok, ktorých výška sa pohybuje pri odklade splátok v sume 215,75 EUR a pri odklade splátok revolvingu v sume 112,08 EUR. Žalobca tvrdí, že obsah tejto dohody nemal možnosť ovplyvniť svojím prejavom vôle, nemal inú možnosť ako túto dohodu akceptovať. Podľa jeho názoru veriteľ týmto krokom sleduje to, aby si mohol vyčísliť „nezmyselné poplatky“ pre vlastné obohatenie. Žalobca túto dohodu považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca má ďalej za to, že v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8500024343 je neprijateľnou podmienkou aj rozhodcovská doložka vo forme rozhodcovskej zmluvy č. 8500024343, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy, a to z dôvodu, že rozhodcovská zmluva je podľa ustanovenia § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Z. z. Občianskeho zákonníka ako neurčitý právny úkon neplatná, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v rozhodcovskej zmluve je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná ako neprijateľná zmluvná podmienka, pričom žalobca nemal možnosť skutočne sa oboznámiť s podmienkami konania a vnútornými predpismi rozhodcovského súdu, a preto sú aj tieto zmluvné podmienky neprijateľné podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka, a teda žalobca v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní popiera platnosť rozhodcovskej doložky. Žalobca má za to, že rozhodcovská zmluva, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343, je ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve neplatná. Rozhodcovskú zmluvu žalobca považuje za absolútne neplatnú v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka najmä z dôvodu, že rozhodcovská zmluva síce dáva možnosť výberu medzi rozhodcovským súdom a súdom všeobecným, avšak len v prípade pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient - dlžník, spotrebiteľ, čím spôsobuje narušenie rovnováhy zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalobca sa stotožňuje s názorom ustálenej súdnej praxe, že predmetnou rozhodcovskou zmluvou žalovaný ako veriteľ sledoval to, aby v prípade vzniku sporov z úverovej zmluvy boli tieto vždy riešené na rozhodcovskom súde, ktorý vyberie žalobca, a to na súde, ktorý sa nachádza v mieste vzdialenom od trvalého pobytu spotrebiteľa za účelom reálneho sťaženia uplatnenia jeho práv. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 žalobca pokladá aj ustanovenie článku 6, v zmysle ktorého je RPMN za úver 65,54 %, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, priemerná RPMN za úver 47,29 %, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,01 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %. Tieto úrokové sadzby žalobca považuje za rozpor s dobrými mravmi, a to aj v kontexte ďalších zmluvných podmienok, keď je reálne platenie splátok zabezpečené dvojitou sankciou, a to v zmysle Všeobecných obchodných podmienok, jednak zmluvnou pokutou a jednak úrokom z omeškania a ďalej možnou náhradou škody. Záverom žalobca dodáva, že úverová zmluva ako spotrebiteľská zmluva by mala obsahovať údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradiť, v akom budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Absencia týchto náležitostí spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa považuje za

bezúročný a bez poplatkov. Žalobca svoj právny záujem deklaruje najmä tým, že rozhodnutie vo veci samej má zásadný vplyv na ďalšie splácanie poskytnutého úveru (devastačné účinky na životnú a finančnú situáciu), a to hlavne výšku nevrátenej časti, ktorá by mohla byť neskôr vymáhaná v exekučnom konaní.

2. Súčasne s touto žalobou bol podaný aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca domáhal uloženia povinnosti zamestnávateľovi žalobcu zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013, a to až do skončenia konania vo veci samej o určenie neprijateľných zmluvných podmienok Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013. Skôr ako súd pristúpil k posúdeniu merita veci, zaoberal sa uvedeným návrhom žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o ktorom rozhodol uznesením č. k. 7Csp/2/2016 - 19 zo dňa 26.07.2016 tak, že zamestnávateľovi žalobcu uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného, nakoľko súd mal za preukázaný naliehavý právny záujem žalobcu s nebezpečenstvom bezprostredne hroziacej ujmy premietnutej do devastačnej finančnej a životnej situácie žalobcu.

3. Súd sa oboznámil s podaniami strán sporu spolu s prílohami, spisovým materiálom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 7Csp/2/2016, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

4. Dňa 25.04.2013 bola uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500024343 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom. Predmetom úveru bol úverový rámec vo výške 1.500,- EUR, ktorý bol žalobcovi reálne poskytnutý. Úver mal byť splatený v 42 splátkach po 80,37 EUR mesačne, pričom prvá splátka bola určená na deň 19.06.2013 a posledná na deň 19.11.2016.

5. V rovnaký deň bola uzatvorená aj Dohoda o zrážkach zo mzdy medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, kde si zmluvné strany dohodli, že žalovaný má voči žalobcovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že žalovaný poskytne žalobcovi na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 čiastku vo výške 1.500,- EUR. Strany si dohodli v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka k zabezpečeniu pohľadávok žalovaného dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobca poberá od svojho zamestnávateľa. Zrážky zo mzdy žalobcu budú vykonávané zamestnávateľom žalobcu do doby, než žalovaný zamestnávateľovi písomne ohlási, že všetky jej pohľadávky, vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere a jej prípadných dodatkov, sú splatené.

6. Žalovaný listom zo dňa 29.01.2014 požiadal zamestnávateľa žalobcu (ARRIVA Trnava, a.s., predtým SAD TRNAVA, a.s.), aby začal vykonávať žalobcovi zrážky zo mzdy, nakoľko žalobca si neplní riadne a načas záväzkov voči žalovanému. Z priložených listinných dôkazov vyplýva, že zamestnávateľ žalobcu vykonal zrážky zo mzdy v mesiacoch január 2016, február 2016, marec 2016, apríl 2016 a máj 2016 v každom po 80,37 EUR.

7. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

8. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

9. Podľa § 551 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

10. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C.s.p.“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

11. Podľa § 470 ods. 2 prvá veta C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predtým, ako nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

12. Podľa § 80 písm. c) O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

13. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Súd skúmal prípustnosť určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy Dižníka č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013, ktorú žalobca uzavrel so žalovaným, spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, je neplatná.

15. Určovacia žaloba má spravidla preventívny charakter - jej účelom je poskytnúť ochranu práva predovšetkým skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu, alebo práva. Je potrebné konštatovať, že absolútna neplatnosť právneho úkonu pôsobí priamo zo zákona, a to od začiatku bez ohľadu na to, či došlo k vydaniu súdneho rozhodnutia, že právny úkon je neplatný. Otázka absolútnej neplatnosti právneho úkonu môže byť riešená ako predbežná, alebo ako vec sama na základe žaloby o určenie neplatnosti. Zákon pre procesnú prístupnosť určovacej žaloby predpokladá existenciu stavu neistoty navrhovateľa a preukázanie, že uvedenú neistotu možno odstrániť navrhovaným výrokom rozsudku. Pokiaľ právna otázka - platnosť právneho úkonu, o ktorej má byť rozhodnuté určovacím výrokom má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k existencii práva alebo právneho vzťahu, nie je, podľa ustálenej súdnej praxe, daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky, pokiaľ možno žalovať priamo na určenie existencie práva alebo právneho vzťahu.

16. Riadiac sa názorom odvolacieho súdu súd konštatuje, že žalobca preukázal naliehavosť právneho záujmu na určovacej žalobe, pretože takouto žalobou sa môže odstrániť stav právnej neistoty, v ktorej sa žalobca nachádza, pretože len deklarováním vyslovenia neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jej mzdy. Navyše určenie neplatnosti predmetnej dohody sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti tejto dohody ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na ktorej vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho tiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je potom v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

17. Medzi účastníkmi bolo nesporné, že účastníci uzatvorili dňa 25.04.2013 zmluvu o úvere, na základe ktorej mal žalovaný poskytnúť žalobcovi úver, pričom žalobca sa zaviazal zaplatiť mu 42 splátkach po 80,37 EUR mesačne, pričom prvá splátka bola určená na deň 19.06.2013 a posledná na deň 19.11.2016. V tento istý deň zároveň účastníci uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy, v rámci ktorej bolo dojednané, že zamestnávateľ žalobcu je povinný vykonávať v prospech žalovaného zrážky do doby, než žalovaný zamestnávateľovi písomne ohlásí, že všetky jeho pohľadávky, vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere a jej prípadných dodatkov, sú splatené. Jedná sa o typovú, formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa.

18. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úniijného práva a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu najmä, ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej ochrany, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C - 106/77 Simmenthal). Hrubá nerovnováha v postavení strán v neprospech spotrebiteľa môže nastať aj vtedy, ak veriteľ vymáha pohľadávku voči spotrebiteľovi formou zrážky zo mzdy a takto vymožené prostriedky značne prekračujú sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri dodržaní ustanovení spotrebiteľských vzťahov.

19. Súd v danom prípade poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 OZ je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je rozpore s ustanovením § 53 OZ, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným k zmluve o úvere pod č. 8500024344 zo dňa 25.04.2013 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 a 5 OZ z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol nútený predmetnú dohodu vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať ako neoddeliteľnú súčasť formulárovej zmluvy o poskytnutí úveru a tým sa dobrovoľne podrobiť vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi. Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd je toho názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 OZ a návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Inak uvedené, dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená účastníkmi z úverovej zmluvy je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože spotrebiteľ je nútený kedykoľvek v čase platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly, a teda ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník preto tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Z tohto dôvodu moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa - žalovaného, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje žalovanému ako veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie jeho majetku a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnenie v rozpore s kolíznymi ustanoveniami zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu a je v rozpore s § 53 OZ, keďže žalobca bol už v čase vzniku úverovej zmluvy nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Je nesporné, že vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať ako nekalú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Súd pri posudzovaní tohto prípadu vychádzal aj z rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.: 5Co/304/2016 zo dňa 17.05.217 a Krajského súdu Nitra sp.zn.: 9Co/190/2016 zo dňa 09.03.2017.

20. Dňa 25.04.2013 bola uzatvorená Zmluva o úvere č. 8500024343 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, pričom išlo o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Citovaný zákon presne určuje aké majú byť podstatné náležitosti zmluvy, ktoré sú kogentne vymedzené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona. Po oboznámení sa so zmluvou, súd zistil, že zmluva neobsahuje všetky podstatné náležitosti a to minimálne dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f); počet a termíny splátok podľa § 9 ods. 2 písm. l citovaného zákona, čo s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona spôsobuje, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Vzhľadom na tieto právne závery, s poukazom na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., súd žalobe v tejto časti vyhovel. V predmetnej veci bol uzatvorený revolvingový úver, pričom revolvingový úver je termínovaný úver, ktorý môže byť obnovovaný za rovnakých podmienok, vždy však po ukončení jedného cyklu. Jedným cyklom sa rozumieme obdobie od poskytnutia úveru

do jeho amortizácie. Splátky úveru sú vopred dohodnuté v splátkovom kalendári, ktorý je uvedený v úverovej zmluve. V rámci revolvingového úveru môže klient opakovane vyčerpať nový úver až do výšky stanoveného limitu. Podmienkou začatia nového cyklu (vyčerpanie nového úveru) je plné splatenie úveru predchádzajúceho cyklu a plnenie všetkých ustanovení úverovej zmluvy zo strany žalovaného, teda na základe týchto podmienok bolo možné už v čase podpisu zmluvy uviesť počet splátok a termín ukončenia úveru v rámci jedného úverového cyklu.

21. Za absolútne neprijateľný považuje súd postup žalovaného, ktorý prostredníctvom zamestnávateľa žalobcu vykonával zrážky zo mzdy žalobcu ako odplatu za službu v zmysle č. 8 ods. 8.1 Dohody o poskytnutí služby, ktorou žalovaný nanútil žalobcovi možnosť odkladu troch splátok úveru, pričom túto odplatu si vyúčtoval v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či žalobca bude mať o takúto „službu“ záujem alebo nie. Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje žalovaného na takúto neprimerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, splatnosť tejto odplaty ihneď pri poskytnutí úveru a jednostranne započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatnú i v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pretože je výrazne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Okrem toho Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky povinné náležitosti zmluvy v zmysle § 4 ods. 2 zákona č.258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože v zmluve je evidentne nesprávne uvedená ročná úroková sadzba 65,54 %, predpokladaná priemerná RPNM je uvádzaná vo výške 47,29 %, čo je v priamom rozpore s dobrými mravmi, pričom tento údaj bolo možné určiť ihneď s presnosťou. V zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odporca mal preto povinnosť splácať len úver v časti poskytnutej úverovej istiny.

22. Dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady konania, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania (stranami sporu) dodržané, a pokiaľ tomu tak nie je, zabrániť aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade spotrebiteľ, bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená.

23. Dobré mravy predstavujú pojem, ktorý nie je presne zákonom definovaný, ale môžeme ho považovať za súhrn takých etických hodnôt, ktoré sú všeobecné uznávané a ktoré sú určitou etikou a morálnou vodiacou linkou pri vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov v demokratickej spoločnosti.

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

26. Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery činila výšku 12,95 % a dohodnutá úroková miera medzi stranami konania činila výšku 70,01 %, čo je takmer šesťnásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a tým poskytnuté úvery aj revolvingy sú z uvedeného dôvodu bezúročné a bez poplatkov.

27. Podľa § 73 ods. 3 zák. č. 335/2014 Z. z., rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

28. Podľa prechodného ustanovenia § 73 ods. 3 zák. č. 335/2014 Z. z. sa rozhodcovská zmluva uzavretá pred 01.01.2015 spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia. Ak bola v čase svojho uzavretia (z akéhokoľvek dôvodu) neplatná, zostáva neplatná aj za účinnosť nových predpisov a jej neplatnosť sa nekonvaliduje. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné posúdiť platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účinného do 31.12.2014.

29. Podľa § 3 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyklúčia.

30. Podľa § 4 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z. z., rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

31. Podľa názoru Krajského súdu v Trenčíne, prezentovaného v uznesení 2CoE/231/201446 zo dňa 27.01.2015, vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Dlužník, ktorému je predložená typová spotrebiteľská zmluva v predtlačí, nemá vzhľadom na takúto podobu zmluvy v zásade reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy za situácie, keď je rozhodcovská zmluva uzatváraná v rovnaký deň spolu s úverovou zmluvou, odvolací súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Dlužník v takejto situácii mohol ľahko nadobudnúť dojem, že ide o tú istú úverovú zmluvu pozostávajúcu z viacerých listín a že pokiaľ úver chcel získať, bol povinný podpísať všetky listiny predložené veriteľom.

32. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v prejednávanej spore nebola rozhodcovská zmluva individuálne dojednaná, išlo o tzv. formulárovú vopred pripravenú zmluvu, ktorej obsah žalobca nemal možnosť ovplyvniť. Súdna prax je jednotná v tom, že za individuálne dojednanú zmluvu nemožno považovať formulárovú zmluvu s vopred naformulovaným obsahom bez možnosti zmeny jej obsahu, prípadne výberu z viacerých možností. Žalobca nemal možnosť nielen ovplyvniť obsah tejto rozhodcovskej zmluvy, ale sa ani s jej obsahom dôsledne oboznámiť, navyše, rozhodcovská zmluva bola písaná malými písmenami, bez vysvetlenia rozdielu medzi konaním pred rozhodcovským súdom a pred všeobecným súdom. Pripustením rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorej by si jedna zo strán sporu mohla vybrať spomedzi viacerých v nej uvedených stálych rozhodcovských súdov, by sa podľa názoru súdu dával tejto strane nadmerný vplyv na priebeh rozhodcovského konania a staval by druhú stranu do podstatne nevýhodnejšej pozície. Z týchto dôvodov súd posúdil rozhodcovskú zmluvu č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 ako neplatnú.

33. Vo časti návrhu žalobcu, aby súd určil, že ustanovenie článku 8 bod 8.1 - Dohoda o poskytovaní služieb - Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 a článku 6 - RPMN za úver, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, priemerná RPMN za úver 47,29 %, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,01 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 % - súd žalobu zamietol. Súd nespochybňuje úspech žalobcu v tejto časti, avšak uvedené ustanovenia Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 súd nepovažuje za absolútne neplatné. Tým, že žalobca ako dlžník nemal možnosť vopred sa s obsahom týchto častí Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500024343 zo dňa 25.04.2013 oboznámiť a reálne ovplyvniť ich znenie, zakladá skutočnosť, že tieto sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Z tohto dôvodu súd určil, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov, a síce takéto rozhodnutie súdu pod seba subsumuje i účel, ktorý žalobca svojou žalobou v tejto časti sledoval.

34. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, v spojitosti s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).